

ประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนชุดการเรียนรู้เท่าทันสื่อกรณีศึกษา นักศึกษานิเทศศาสตร์และ
นักศึกษารัฐกิจระหว่างประเทศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Improving the Efficiency and Effectiveness of the Media Literacy instructional
media: Case study Faculty of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat

มาริษา สุจิตตวนิช^{1*} และวัลลภา วิชะยะวงศ์²
(Marisa Sujittavanich^{1*} and Wallapa Wichayawong²)

¹สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม

¹Department of Communication Arts Faculty of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University,
Nakhon Pathom, Thailand

²สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม

²Department of International Business Faculty of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat
University, Nakhon Pathom, Thailand

*Corresponding author: Marisa.suji@gmail.com

Article history:

Received 25 May 2024

Revised 17 December 2024

Accepted 19 December 2024

SIMILARITY INDEX = 12.65 %

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้เท่าทันสื่อ 2. ศึกษา
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการเรียนรู้เท่าทันสื่อ โดยประชากรของงานวิจัย ได้แก่ นักศึกษานิเทศศาสตร์
และสาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 104
คน งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้เท่าทันสื่อ ในภาพรวม ประสิทธิภาพอยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยที่ด้านการ
ประเมินคุณค่า/คุณภาพสื่อ ($\bar{X}=4.20$) ด้านทักษะในการเข้าถึงสื่อ ($\bar{X}=4.16$) ด้านเข้าใจผลกระทบของสื่อ ($\bar{X}=4.16$)
ด้านสามารถใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X}=4.16$) ด้านการวิเคราะห์สื่อ ($\bar{X}=4.04$) และด้านการ
ตีความเนื้อหาของสื่อ ($\bar{X}=3.79$) 2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการเรียนรู้เท่าทันสื่อ ได้แก่ 1. ควรใช้
ภาพประกอบ และใช้เสียงที่ชัดเจนกว่านี้ 2. ควรนำเสนอรายละเอียดของสื่อให้มากกว่านี้ 3. ควรแนะนำสื่อที่ดี
4. ควรแบ่งแยกประเภทของสื่อ 5. ควรมีระยะเวลาในการนำเสนอสื่อให้นานกว่านี้ และ 6. ควรเพิ่มช่องทางในการ
สอนภาษาต่าง ๆ

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ สื่อการเรียนการสอน การรู้เท่าทันสื่อ

ABSTRACT

The objectives of this research are: 1. Study the efficiency level of media literacy teaching media 2. Study recommendations for the development of media literacy teaching kits. The population of the research was 104 students in the field of Communication Arts and International Business, second semester of the academic year 2023. This research was a quantitative research. The tools used were tests. The statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. Data from open-ended questions were analyzed using content analysis.

The research results found that 1) The efficiency level of media literacy teaching media was at a high level overall. When considering each aspect, all aspects were equally at a high level of efficiency, such as media value/quality assessment ($\bar{X}=4.20$), media access skills ($\bar{X}=4.16$), media impact understanding ($\bar{X}=4.16$), media utilization ($\bar{X}=4.16$), media analysis ($\bar{X}=4.04$), and media content interpretation ($\bar{X}=3.79$). 2) Recommendations for the development of media literacy teaching kits were as follows: 1. Images should be used. and use a clearer voice 2. The media should be presented in more detail 3. Good media should be introduced 4. Media should be categorized 5. Media should be presented for a longer period of time and 6. There should be more channels for teaching different languages.

Keywords: Efficiency, Teaching Media, Media Literacy

1. บทนำ

ในปัจจุบัน สื่อมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารข้อมูล ข่าวสาร และแนวคิดที่ส่งผลกระทบต่อทั้งในด้านบวกและด้านลบต่อผู้บริโภค เนื่องจากสื่อเป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ทำให้เกิดความเสี่ยงในการรับข้อมูลที่ผิดพลาด หรือข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและทัศนคติอย่างมาก โดยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษาที่อยู่ในช่วงวัยที่กำลังพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจ (นิพนธ์ กิตติพร, 2565) ซึ่งนักศึกษานิเทศศาสตร์และนักศึกษารัฐกิจระหว่างประเทศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เป็นกลุ่มที่มีการใช้สื่อเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนและการทำงาน

งานวิจัยโดย Tufte and Enghel (2017) ระบุว่าความรู้เท่าทันสื่อเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และสามารถจัดการกับข้อมูลที่ซับซ้อนได้ การมีความรู้เท่าทันสื่อจึงเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสามารถช่วยให้พวกเขาเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหาสื่อได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนป้องกันการได้รับอิทธิพลจากข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งเป็นการเพิ่มความสามารถในการสื่อสารและการบริหารจัดการข้อมูล ข่าวสารให้มีประสิทธิภาพและรับผิดชอบมากขึ้น นอกจากนี้ การศึกษาในต่างประเทศแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการวิเคราะห์และสร้างสื่อสามารถช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงผลกระทบของสื่อที่ตนเองบริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Schmidt, 2012)

การรู้เท่าทันสื่อ เป็นทักษะการคิดแบบวิพากษ์ที่ทำให้ผู้รับสื่อสามารถแปลความหมายของข้อมูลที่ได้รับผ่านสื่อมวลชน และช่วยให้เกิดการพัฒนาทักษะการวินิจฉัย เนื้อหาของสื่อได้อย่างเป็นอิสระ (Silverblatt and Eliceiri, 1997: 48) ผู้เรียนแต่ละคนมีความความสนใจ และความสามารถในการสื่อสารที่ต่างกัน บางคนถนัด การพูดและถ่ายทอดได้ดี บางคนชอบฟังอย่างเดียว ในขณะที่บางคนชอบเขียน ผู้สอนจึงจำเป็นต้องใช้สื่อในการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย นอกจากกิจกรรมแล้ว ผู้สอนอาจต้องมีการเลือกใช้สื่อที่เป็นเอกสาร ตำรา สื่อซีดี ภาพประกอบ เพื่อเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจถึงหลักการและวิธีการในการเรียนรู้การเท่าทันสื่อร่วมด้วย นอกจากนั้น องค์กรทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนจึงควรมุ่งส่งเสริมและกระตุ้นให้เยาวชนและคนในสังคมตระหนักถึงความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อเพื่อที่จะสามารถก้าวข้ามหลุมดำแห่งข้อมูลข่าวสารได้อย่างปลอดภัย (มาริษา สุจิตวนิช และ เยาวภา บัวเวช, 2558)

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา งานวิจัยหลายชิ้นชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนที่เน้นความรู้เท่าทันสื่อว่าสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการรู้เท่าทันสื่อของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ เช่น งานวิจัยของสมชาย บุญฤทธิ์ (2564) ซึ่งชี้ให้เห็นว่านักศึกษาที่ได้รับการฝึกฝนความรู้เท่าทันสื่อมีการเปลี่ยนแปลงในด้านความสามารถในการวิเคราะห์เนื้อหาและประเมินแหล่งที่มาของข้อมูลได้ดียิ่งขึ้น และ ทอแสงรัมย์ ถิณะแก้ว (2561) ศึกษาเรื่อง "ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เรื่องการรู้เท่าทันสื่อ: กรณีศึกษานักศึกษาวิชา RSU 101 ธรรมาธิปไตย สถาบัน General Education มหาวิทยาลัยรังสิต" มุ่งเน้นการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสื่อการเรียนการสอนในหัวข้อการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) สำหรับนักศึกษาภายใต้หลักสูตร General Education ของมหาวิทยาลัยรังสิต โดยมุ่งศึกษาผลกระทบของการใช้สื่อที่ออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อในนักศึกษาในกลุ่มดังกล่าว ดังนั้น การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในเรื่องความรู้เท่าทันสื่อสำหรับนักศึกษาในสาขานิเทศศาสตร์ และธุรกิจระหว่างประเทศ จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพื่อสร้างความพร้อมในการเผชิญกับสภาพแวดล้อมของสื่อที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งไม่เพียงแต่จะช่วยเพิ่มความรู้และทักษะเท่าทันสื่อเท่านั้น แต่ยังเป็นการป้องกันความเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่อของข้อมูลที่ไม่เป็นประโยชน์หรือเป็นอันตรายอีกด้วย (สุนทรี ชัยพร, 2563)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนชุดการเรียนรู้เท่าทันสื่อ กรณีศึกษา นักศึกษานิเทศศาสตร์และนักศึกษารัฐกิจระหว่างประเทศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในรูปแบบมัลติมีเดีย โดยผลิตขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะในการเข้าถึงสื่อ การวิเคราะห์สื่อ การตีความเนื้อหาของสื่อ การประเมินค่าเข้าใจผลกระทบของสื่อ และสามารถใช้อย่างเกิดประโยชน์ เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสังคมการเรียนรู้ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการเข้าถึงสื่อ การวิเคราะห์สื่อ การตีความเนื้อหาของสื่อ การประเมินค่า และเข้าใจผลกระทบของสื่อและสามารถใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ต่อไป โดยทำการศึกษาแก่นักศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 เพื่อพัฒนาสื่อให้มีคุณภาพและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาระดับประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้อย่างเท่าทันสื่อ ของนักศึกษานิเทศศาสตร์ และสาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566
2. ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการเรียนรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษานิเทศศาสตร์ และสาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยมีเนื้อหาตามลำดับดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ ได้แก่ การที่ผู้เรียนสามารถแยกแยะ วิเคราะห์ และวิพากษ์สื่อที่บริโภคได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนเข้าใจถึงอิทธิพลของสื่อที่มีต่อทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรม ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถเผชิญหน้ากับสื่อในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเข้าถึงได้หลากหลายช่องทาง โดยมีองค์ประกอบสำคัญในทฤษฎีการรู้เท่าทันสื่อ ดังนี้ (Silverblatt, 2014)

1.1 การเข้าถึงสื่อ (Access) บุคคลต้องสามารถเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ โทรศัพท์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต หรือโซเชียลมีเดีย โดยความสามารถในการเข้าถึงสื่ออย่างหลากหลายช่วยให้มีมุมมองที่กว้างขวางและหลีกเลี่ยงการรับข้อมูลที่ถูกจำกัด

1.2 การวิเคราะห์เนื้อหา (Analyze) การรู้เท่าทันสื่อต้องอาศัยทักษะในการวิเคราะห์เนื้อหาสื่อ ทั้งในเชิงเนื้อหา โครงสร้างการสื่อสาร และเจตนาของผู้ส่งสาร ซึ่งรวมถึงการตั้งคำถาม เช่น ใครเป็นผู้สร้างเนื้อหา? เนื้อหานี้ถูกนำเสนอในบริบทใด? และต้องการให้ผู้ชมรับรู้อย่างไร

1.3 การประเมิน (Evaluate) บุคคลควรมีความสามารถในการประเมินคุณภาพของข้อมูล เช่น การตรวจสอบแหล่งที่มาว่ามีความน่าเชื่อถือเพียงใด มีการบิดเบือนหรือไม่ และพิจารณาว่าข้อมูลมีอคติ (bias) หรือไม่

1.4 การสร้างและการสื่อสาร (Create and Communicate) การรู้เท่าทันสื่อไม่ได้จำกัดเพียงแค่การรับสื่อ แต่รวมถึงการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลด้วย ซึ่งการรู้เท่าทันในส่วนนี้ช่วยให้บุคคลสามารถสร้างเนื้อหาที่มีคุณภาพ และสามารถเลือกใช้เครื่องมือสื่อสารที่เหมาะสมกับบริบท

1.5 การรู้เท่าทันสื่อในสื่อดิจิทัล (Digital Media Literacy) ในยุคปัจจุบัน การรู้เท่าทันสื่อต้องรวมถึงการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล เช่น การระวังข้อมูลเท็จ (Fake News) การคัดกรองโฆษณาหรือข้อมูลที่หลอกลวง การป้องกันการถูกหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต (Phishing) และการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล (Livingstone and Blum-Ross, 2020).

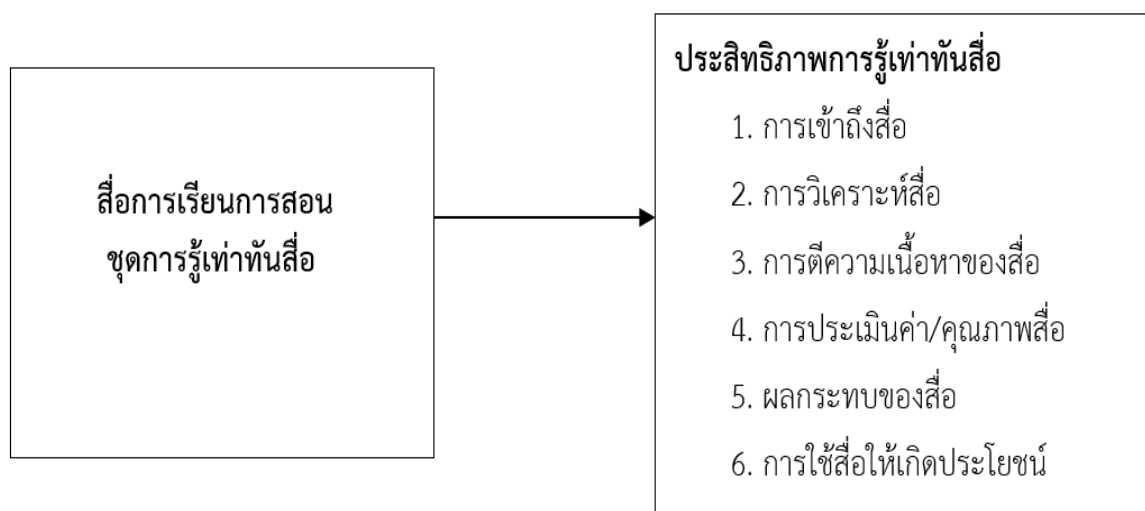
2. การจัดการเรียนการสอนในกระบวนการเรียนรู้เท่าทันสื่อ ตามแนวคิดของพอตเตอร์เห็นว่าปัจจัยหลัก 4 ประการที่เป็นองค์ประกอบหลักของการพัฒนาความรู้ด้านการรู้เท่าทันและทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ได้แก่ โครงสร้างความรู้ (knowledge structure) แรงจูงใจในการตัดสินใจ (decision motivated) เครื่องมือของการประมวลข้อมูลข่าวสาร (information processing tools) และการไหลของการประมวลข้อมูลข่าวสาร (information processing task) ซึ่งหนังสือการรู้เท่าทันสื่อในโครงการนี้ ได้จัดทำชุดความรู้ตามที่ Potter ระบุว่าองค์ความรู้สำคัญ 5 ด้านในการรู้เท่าทันสื่อ Potter (2004: 75-94) ได้แก่ ผลกระทบของสื่อ (media effects) เนื้อหาของสื่อ (media content) อุตสาหกรรมสื่อ (media industries) โลกแห่งความจริง (real world) และตัวตนของผู้รับสาร (the self)

3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ได้แก่ การทำงานของสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะเวลาที่กำหนด และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งการวัดประสิทธิภาพวัดจากระดับการเข้าถึงและความเข้าใจเนื้อหา รวมถึงการใช้เวลาในการเรียนรู้สื่อการเรียนการสอน (Moussa-Inaty, Aissa, and Garcia-Sanchez, 2019)

4. แนวคิดหลักการเกี่ยวกับชุดการสอน ได้แก่ ชุดการสอนเป็นสื่อประสมสำหรับใช้ในการเรียนการสอนที่มีกระบวนการผลิตอย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถปรับพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ (Merrill, 2002)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างสื่อการเรียนรูรูปแบบมัลติมีเดีย เรื่อง การรู้เท่าทันสื่อ เพื่อใช้วัดประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรูเท่าทันสื่อ เนื้อหาประกอบด้วย ทักษะในการเข้าถึงสื่อ การวิเคราะห์สื่อ การตีความเนื้อหาของสื่อ การประเมินค่า เข้าใจผลกระทบของสื่อ และสามารถใช้สื่อให้เกิดประโยชน์

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ นักศึกษานักศึกษานิเทศศาสตร์ และนักศึกษานักศึกษาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ ชั้นปีที่ 3

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษานักศึกษานิเทศศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 หมู่เรียน 64/97 จำนวน 26 คน หมู่เรียน 64/98 จำนวน 32 คน และนักศึกษานักศึกษาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ ชั้นปีที่ 3 หมู่เรียน 64/89 จำนวน 34 คน หมู่เรียน 64/90 จำนวน 12 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 104 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยใช้การเลือกแบบสะดวก

3.2 ขอบเขตการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1) ด้านเนื้อหา การวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาประสิทธิภาพของสื่อการสอนรู้เท่าทันสื่อ และการนำไปใช้ในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการเข้าถึงสื่อ การวิเคราะห์สื่อ การตีความเนื้อหาของสื่อ การประเมินค่าและเข้าใจผลกระทบของสื่อ และสามารถใช้อ้างอิงให้เกิดประโยชน์

2) ด้านระยะเวลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2566 - เมษายน 2567

3) สถานที่ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ คณะผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างดูคลิปวิดีโอมีเดียชุดการเรียนรู้เท่าทันสื่อหลังจากนั้นแจกแบบทดสอบ และทำการเก็บรวบรวมแบบทดสอบคืน หลังจากนั้นนำแบบทดสอบที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแบบทดสอบกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ที่เป็นนักศึกษาทั้งสองสาขาวิชา

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย โดยใช้แบบทดสอบประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้เท่าทันสื่อ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบบทดสอบ ใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ข้อมูลระดับประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้เท่าทันสื่อ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายระดับประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้เท่าทันสื่อ และการวิเคราะห์เนื้อหา

4. ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบทดสอบ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	30	28.84
หญิง	74	71.15
สาขาวิชา		
ธุรกิจระหว่างประเทศ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต	46	44.23
นิเทศศาสตร์ หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต	58	55.76

จากตาราง พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.15 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 28.84 และส่วนใหญ่ศึกษาอยู่สาขาวิชานิติศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 55.76 รองลงมาสาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 44.23

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของสื่อการสอนรู้เท่าทันสื่อ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพของสื่อการสอนรู้เท่าทันสื่อ ในภาพรวม

ประสิทธิภาพของสื่อการสอนรู้เท่าทันสื่อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพ
1. ด้านทักษะในการเข้าถึงสื่อ	4.16	.377	มาก
2. ด้านการวิเคราะห์สื่อ	4.04	.402	มาก
3. ด้านการตีความเนื้อหาของสื่อ	3.79	.456	มาก
4. ด้านการประเมินคุณค่า/คุณภาพของสื่อ	4.20	.441	มาก
5. ด้านเข้าใจผลกระทบของสื่อ	4.16	.507	มาก
6. ด้านสามารถใช้สื่อให้เกิดประโยชน์	4.16	.490	มาก
ภาพรวม	4.09	.334	มาก

จากตาราง พบว่า ในภาพรวม ประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยที่ด้านการประเมินคุณค่า/คุณภาพสื่อ ($\bar{X}=4.20$) ด้านทักษะในการเข้าถึงสื่อ ($\bar{X}=4.16$) ด้านเข้าใจผลกระทบของสื่อ ($\bar{X}=4.16$) ตามลำดับ

โดยมีรายละเอียดของประสิทธิภาพของสื่อการสอนรู้เท่าทันสื่อดังนี้

1. จำแนกตามด้านทักษะในการเข้าถึงสื่อ ในภาพรวม มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยที่สื่อการสอนมีการนำเสนอเนื้อหาที่ผู้ชมเข้าใจได้ง่าย ($\bar{X}=4.37$) นักศึกษาสามารถจำแนกเรตราการโทรทัศน์เพื่อการรับชมได้อย่างถูกต้อง นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยมีอิทธิพลทางบวกและทางลบต่อเยาวชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และสื่อการสอนมีเจตนาบริสุทธิ์ในการนำเสนอเนื้อหา โดยไม่มีสิ่งใดเคลือบแฝง ($\bar{X}=4.25$) สื่อการสอนมีเนื้อหาสอดคล้องการรู้เท่าทันสื่อ ($\bar{X}=4.20$) ตามลำดับ

2. จำแนกตามด้านการวิเคราะห์สื่อ ในภาพรวม มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยที่นักศึกษาสามารถแยกแยะเรื่องราวของสื่อการสอนรู้เท่าทันสื่อได้อย่างถูกต้อง และรู้เท่าทัน ($\bar{X}=4.25$) นักศึกษาสามารถโต้ตอบได้อย่างมีสติและรู้ตัว ($\bar{X}=4.23$) นักศึกษาสามารถตีความ แยกแยะเนื้อหาสาระของสื่อได้ ($\bar{X}=4.21$) ตามลำดับ

3. จำแนกตามด้านการตีความเนื้อหาของสื่อ ในภาพรวม มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สื่อการสอนใช้เทคนิค กลวิธีบางอย่าง เช่น มุมกล้อง สี เสียง หรือการตัดต่อ ($\bar{X}=4.23$) สื่อการสอนมีนัยทางสังคม ($\bar{X}=4.05$) สื่อการสอนนำเสนอวิถีการดำเนินชีวิตและคุณค่าบางอย่าง ($\bar{X}=3.99$) ตามลำดับ

4. จำแนกตามด้านการประเมินค่า/คุณภาพสื่อ ในภาพรวม ประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยที่สื่อการสอนสะท้อนให้เห็นภาพของคนในรูปแบบที่หลากหลายบทบาท เช่น ละครโทรทัศน์ โฆษณา ($\bar{X}=4.36$) สื่อการสอนสะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายของสื่อในปัจจุบัน ($\bar{X}=4.32$) สื่อการสอนสะท้อนให้เห็นภาพของสังคม ($\bar{X}=4.27$) ตามลำดับ

5. จำแนกตามด้านเข้าใจผลกระทบของสื่อ ในภาพรวม มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยที่สื่อการสอนเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ($\bar{X}=4.40$) สื่อการสอนทำให้นักศึกษาใช้สื่ออย่างรู้เท่าทันมากขึ้น ($\bar{X}=4.36$) สื่อการสอนสร้างความรู้ ความเข้าใจ ได้ง่าย ($\bar{X}=4.31$) ตามลำดับ

6. จำแนกตามด้านสามารถใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ ในภาพรวม ประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยที่นักศึกษารู้จักเลือกเปิดรับสื่อใด เลือกเปิดรับข่าวสาร ประเภทใดได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.35$) นักศึกษามีภูมิคุ้มกัน ไม่ปล่อยใจให้กระแสใด ๆ ในสังคม มาชี้นำหรือครอบงำ จนทำให้ค่านิยมแห่งความดีงามสูญสลายไป ($\bar{X}=4.35$) นักศึกษาไม่หลงเชื่อกับเงื่อนไข การโฆษณา/การรับของรางวัลต่าง ๆ ($\bar{X}=4.24$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการสอนรู้เท่าทันสื่อ

ตารางที่ 3 ข้อเสนอแนะของนักศึกษา

ที่	รายการเสนอแนะ	จำนวนความถี่
1	ควรใช้ภาพประกอบ และใช้เสียงที่ชัดเจนกว่านี้	17
2	ควรนำเสนอรายละเอียดของสื่อให้มากกว่านี้	16
3	ควรแนะนำสื่อที่ดี	9
4	ควรแบ่งแยกประเภทของสื่อ	4
5	ควรมีระยะเวลาในการนำเสนอสื่อนานกว่านี้	2
6	ควรเพิ่มช่องทางในการสอนภาษาต่างๆ	1

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์และนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีข้อเสนอแนะโดยเรียงตามลำดับความถี่คือ ข้อ 1 ควรใช้ภาพประกอบ และใช้เสียงที่ชัดเจนกว่านี้ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 22.67 รองลงมา คือ ข้อ 2 ควรนำเสนอรายละเอียดของสื่อให้มากกว่านี้ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 21.34 ข้อ 3 ควรแนะนำสื่อที่ดี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ข้อ 4 ควรแบ่งแยกประเภทของสื่อ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.34 ข้อ 5 ควรมีระยะเวลาในการนำเสนอสื่อนานกว่านี้ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.67 และข้อ 6 ควรเพิ่มช่องทางในการสอนภาษาต่างๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.34 นอกจากนั้น นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์และนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ระบุว่า สื่อการสอนแสดงให้เห็นข้อดี ข้อเสียชัดเจน และการรับชมสามารถเข้าใจได้ง่าย สื่อการสอนทำใหู้้เท่าทันสื่อมากขึ้นและมีเนื้อหาเข้าใจง่าย อีกทั้งอยากให้เพิ่มเนื้อหาที่ลึกมากกว่านี้ จากผลการวิจัยข้อเสนอแนะของชุดการสอนฯ ผู้วิจัยจะนำผลไปพัฒนาสื่อการสอนชุดการเรียนรู้เท่าทันสื่อต่อไป

5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป และอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนชุดการเรียนรู้เท่าทันสื่อ กรณีศึกษา นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์และสาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม สามารถอภิปรายผลในประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. **ระดับประสิทธิภาพของสื่อการสอนรู้เท่าทันสื่อ** ประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยที่ด้านการประเมินคุณค่า/คุณภาพสื่อ ด้านทักษะในการเข้าถึงสื่อ ด้านเข้าใจผลกระทบของสื่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Martens and Hobbs (2021) ซึ่งทำวิจัยเรื่อง การประเมินบทบาทของทักษะการเข้าถึงในความสามารถด้านการรู้เท่าทันสื่อ โดยงานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะในการเข้าถึงสื่อ ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาทักษะการวิเคราะห์สื่อโดยรวม และพบว่า การสอนการเข้าถึงสื่ออย่างมีประสิทธิภาพช่วยเสริมสร้างการรู้เท่าทันสื่อได้ดี และ Maksl et al. (2020) ทำวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการศึกษาความรู้ด้านสื่อต่อทักษะความรู้ด้านข้อมูลดิจิทัล โดยงานวิจัยนี้พบว่า การสอนรู้เท่าทันสื่อมีประสิทธิภาพในระดับสูงในการพัฒนาทักษะการประเมินและการวิเคราะห์สื่อ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถประเมินคุณค่าและคุณภาพของเนื้อหาออนไลน์ได้อย่างมีวิจารณญาณ ผลการวิจัยสรุปว่าประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับเยาวชนในประเทศไทย งานวิจัยนี้พบว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับเยาวชนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าและคุณภาพของสื่อได้อย่างมีนัยสำคัญ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิจารณ์สื่อได้อย่างเป็นกลางและมีเหตุผล

2. **ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการสอนรู้เท่าทันสื่อ** ได้แก่ 1) ควรใช้ภาพประกอบและใช้เสียงที่ชัดเจนกว่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ แก้วอำไพ และ จิราภรณ์ บุญชุ่ม (2564) ศึกษาการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีภาพประกอบและเสียงที่ชัดเจนเพื่อพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการใช้ภาพประกอบและเสียงที่ชัดเจนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และทำให้ผู้เรียนมีสมาธิในการเรียนรู้มากขึ้น 2) ควรนำเสนอรายละเอียดของสื่อให้มากกว่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพร สุขุม และ พรทิพย์ คงสมบุญ (2565) ศึกษาการพัฒนาชุดการสอนรู้เท่าทันสื่อเพื่อเสริมสร้างการประเมินคุณค่าของสื่อสำหรับเยาวชน ผลการวิจัยนี้ระบุว่า การเพิ่มรายละเอียดของสื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถประเมินและตีความเนื้อหาได้อย่างละเอียดและถูกต้อง 3) ควรแนะนำสื่อที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนากร ภูผา และ ธัญลักษณ์ เกียรติสุพงศ์ (2566) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเลือกสื่อที่มีคุณภาพและเหมาะสมในวัยรุ่น งานวิจัยนี้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแนะนำสื่อที่มีคุณภาพและเหมาะสมสำหรับผู้เรียน 4) ควรแบ่งแยกประเภทของสื่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ ราชรักษ์ (2563) การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยการแยกประเภทสื่อสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา การวิจัยนี้พบว่า การแบ่งแยกประเภทสื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะและเลือกใช้สื่อได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และเข้าใจในแต่ละประเภทสื่ออย่างชัดเจน 5) ควรมีระยะเวลาในการนำเสนอสื่อมากกว่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพจน์ ตะลุนลม (2565) การพัฒนาหลักสูตรสื่อการสอนที่มีระยะเวลานำเสนอเหมาะสมสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา งานวิจัยนี้ระบุว่า การเพิ่มระยะเวลาในการนำเสนอช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสทำความเข้าใจและวิเคราะห์ข้อมูลได้ลึกซึ้งมากขึ้น และ 6) ควรเพิ่มช่องทางในการสอนภาษาต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตินา แก้วศรีงาม และ จิตรา กุลปาวงศ์ (2564) ศึกษาการออกแบบสื่อการสอนหลายภาษาเพื่อเพิ่มการเข้าถึงการรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มผู้เรียนที่หลากหลาย การวิจัยนี้กล่าวถึง การเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ภาษา ต่าง ๆ ในการสอนรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนหลากหลายกลุ่มสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ดีขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1. สถาบันการศึกษาขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษา เยาวชน และประชาชนในสังคม และผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาสังคมการเรียนรู้ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการเข้าถึงสื่อ การวิเคราะห์สื่อ การตีความเนื้อหาของสื่อ การประเมินค่าและเข้าใจผลกระทบของสื่อและสามารถใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ต่อไป
2. สำหรับนักศึกษานิเทศศาสตร์และนักศึกษาธุรกิจระหว่างประเทศ หลักสูตรอาจนำการใช้กรณีศึกษาและตัวอย่างสื่อที่ใกล้เคียงกับวิชาชีพของพวกเขาจะช่วยเพิ่มความเข้าใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ได้ เช่น การใช้ตัวอย่างการตลาดผ่านสื่อดิจิทัลสำหรับนักศึกษาธุรกิจ และการใช้สื่อโฆษณาหรือข่าวสารสำหรับนักศึกษานิเทศศาสตร์
3. ผู้สอนสามารถสร้างสื่อในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น วิดีโอ กราฟิก และสื่อออนไลน์ ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ผ่านโทรศัพท์มือถือและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ เช่น เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน จะช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและเข้าถึงได้ง่ายยิ่งขึ้น
4. เนื่องจากนักศึกษากลุ่มเป้าหมายคือผู้ที่ต้องใช้งานสื่อและสื่อสารผ่านสื่อในระดับวิชาชีพ ควรออกแบบสื่อการเรียนการสอนที่จำลองสถานการณ์ในอุตสาหกรรม เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ฝึกวิเคราะห์ ประเมิน และสร้างสรรค์สื่อที่เหมาะสมกับเป้าหมายของธุรกิจหรือการสื่อสารในโลกความจริง
5. การนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดทำโครงการฝึกปฏิบัติ หรือการฝึกงานในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง จะช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกใช้ทักษะการรู้เท่าทันสื่อในสถานการณ์จริง ช่วยให้เห็นผลกระทบและการประยุกต์ใช้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต

5.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของสื่อการสอนรู้เท่าทันสื่อในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วิดีโอ สื่อการสอน กรณีศึกษา หรือการใช้สื่อเสมือนจริง (AR/VR) เพื่อค้นหารูปแบบที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักศึกษานิเทศศาสตร์และนักศึกษาธุรกิจระหว่างประเทศโดยเฉพาะ
2. ควรศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยี เช่น ระบบการเรียนรู้แบบปรับเปลี่ยนได้ (adaptive learning systems) ที่ปรับเนื้อหาการเรียนรู้ตามความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้สื่อการสอนตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะของนักศึกษาแต่ละสาขา
3. ควรศึกษาในเชิงลึกว่าการเรียนรู้รู้เท่าทันสื่อส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างไรบ้าง เพื่อให้เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกที่เกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้
4. การวิจัยติดตามผลในระยะยาวสามารถช่วยประเมินความยั่งยืนของผลกระทบจากการเรียนรู้รู้เท่าทันสื่อ และดูว่าทักษะที่ได้จากการเรียนการสอนยังคงอยู่ในระดับสูงหลังจากเรียนจบแล้วหรือไม่
5. ควรศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลว่าทักษะการรู้เท่าทันสื่อส่งผลกระทบอย่างไรต่อการทำงานจริงในสายอาชีพนิเทศศาสตร์และธุรกิจระหว่างประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการในสถานที่ทำงาน

เอกสารอ้างอิง

- ชุติมา แก้วศรีงาม และ จิตรา กุลปภาวงศ์. (2564). การออกแบบสื่อการสอนหลายภาษาเพื่อเพิ่มการเข้าถึง การรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มผู้เรียนที่หลากหลาย. **วารสารการศึกษานานาชาติ**, 5(2), 82-98.
- ณัฐวุฒิ ราชรักษ์. (2563). "การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยการแยกประเภทสื่อสำหรับนักเรียนระดับ ประถมศึกษา." **วารสารวิทยาการการเรียนรู้**, 7(2), 95-112.
- ทองแสงรัตน์ ธีระแก้ว. (2561). ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เรื่อง การรู้เท่าทันสื่อ: กรณีศึกษานักศึกษาวิชา RSU 101 ธรรมาธิปไตย สถาบัน General Education มหาวิทยาลัยรังสิต. **การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต, ประจำปี 2561 (RSU National Research Conference 2018)** [ออนไลน์] ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2567 จาก <https://rsucon.rsu.ac.th/files/proceedings/nation2018/G5-NA18-042.pdf>
- นิพนธ์ กิตติพร. (2565). การรู้เท่าทันสื่อ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษา. **วารสารการวิจัยการสื่อสาร**, 10(2), 45-58.
- ประภาพร สุขุม และ พรทิพย์ คงสมบูรณ์. (2565). การพัฒนาชุดการสอนรู้เท่าทันสื่อเพื่อเสริมสร้างการ ประเมินคุณค่าของสื่อสำหรับเยาวชน. **วารสารวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา**, 9(1), 25-42.
- ธนากร ภูผา และ ธัญลักษณ์ เกียรติสุพงศ์. (2566). การพัฒนาหลักสูตรสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเลือก สื่อที่มีคุณภาพและเหมาะสมในวัยรุ่น. **วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม**, 20(1), 37-53.
- วรพจน์ ตะลูนลม. (2565). การพัฒนาหลักสูตรสื่อการสอนที่มีระยะเวลานำเสนอเหมาะสมสำหรับผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษา. **วารสารศึกษาศาสตร์และการวิจัย**, 10(3), 123-138.
- มาริษา สุจิตวนิชและเยาวภา บัวเวช. (2558). รายงานการวิจัยเรื่อง การวิจัยการรู้เท่าทันสื่อ : ประโยชน์ และการนำไปใช้ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ศิริวรรณ แก้วอำไพ และ จิราภรณ์ บุญชุ่ม. (2564). "การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีภาพประกอบและเสียงที่ ชัดเจนเพื่อพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น." **วารสารวิชาการและ วิจัยการศึกษา**, 18(2), 54-68.
- สมชาย บุญฤทธิ์. (2564). ผลกระทบของสื่อการเรียนการสอนที่เน้นการรู้เท่าทันสื่อต่อการพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ในนักศึกษา. **วารสารวิชาการสังคมศาสตร์**, 8(3), 102-115.
- สุนทร ชัยพร. (2563). บทบาทของการรู้เท่าทันสื่อในยุคดิจิทัลและผลกระทบต่อพฤติกรรมผู้บริโภคข่าวสาร ของนักศึกษา. **วารสารการจัดการและสื่อสาร**, 5(4), 35-48.
- Livingstone, S., and Blum-Ross, A. (2020). *Children's data and privacy in the digital age*. Oxford University Press.
- Maksl, A., Craft, S., Ashley, S., and Miller, D. (2020). "The Impact of Media Literacy Education on Digital Information Literacy Skills." **Journal of Media Literacy Education**, 12(1), 35-47.
- Martens, M., and Hobbs, R. (2021). "Evaluating the Role of Access Skills in Media Literacy Competency." **Media Studies Journal**, 15(2), 87-101.

- Merrill, M. D. (2002). First principles of instruction. **Educational Technology Research and Development**, 50(3), 43-59.
- Moussa-Inaty, J., Aissa, N. H., and Garcia-Sanchez, J. N. (2019). The effectiveness of multimedia learning tools in educational environments. **International Journal of Education and Information Technologies**, 14(2), 97-110.
- Potter, W. J. (2004). **Theory of media literacy: A cognitive approach**. New York: Sage Publications.
- Schmidt, H. C. (2012). Media literacy education in the social studies: Teacher perceptions and curricular challenges. **The Journal of Social Studies Research**, 36(3), 237-255.
- Silverblatt, A. and Eliceiri, E. M. E. (1997). **Dictionary of Media Literacy**. Santa Barbara, CA Greenwood Publishing Group
- Silverblatt, A. (2014). **Media Literacy: Keys to Interpreting Media Messages**. Praeger.
- Tufte, T., and Enghel, F. (2017). **Communication and Social Change: A Citizen Perspective**. Chichester, UK: Wiley-Blackwell.